

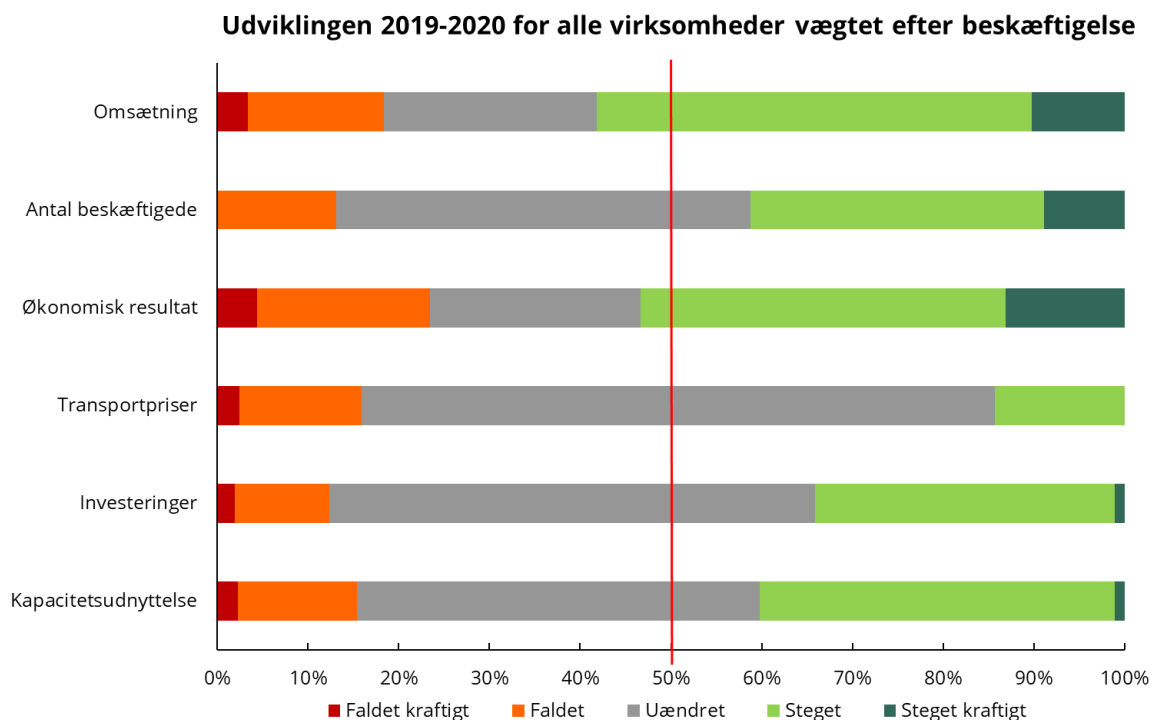
Konjunkturundersøgelse 2021: *Udvikling og forventninger*

Vækst i vognmandserhvervet trods krisen

Vognmandsvirksomhedernes oplevelse af den økonomiske udvikling på en række nøgletal har rettet sig og ligget stabilt efter finanskrisen, men har i de seneste år udvist en faldende tendens • 2020 var et godt år, især i omsætningen og indtjeningen, men ikke i transportpriserne • De største forventninger til 2021 knytter sig til omsætningen, beskæftigelsen, kapacitetsudnyttelsen og transportpriserne • Også i 2020 var udviklingen mest positiv i omsætningen for de fleste transporttyper • Forventningerne til omsætningen, indtjeningen og transportpriserne i 2021 er positive, men mere afdæmpet end udviklingen blev oplevet i 2020 •

AF MORTEN PERNØ, ØKONOM

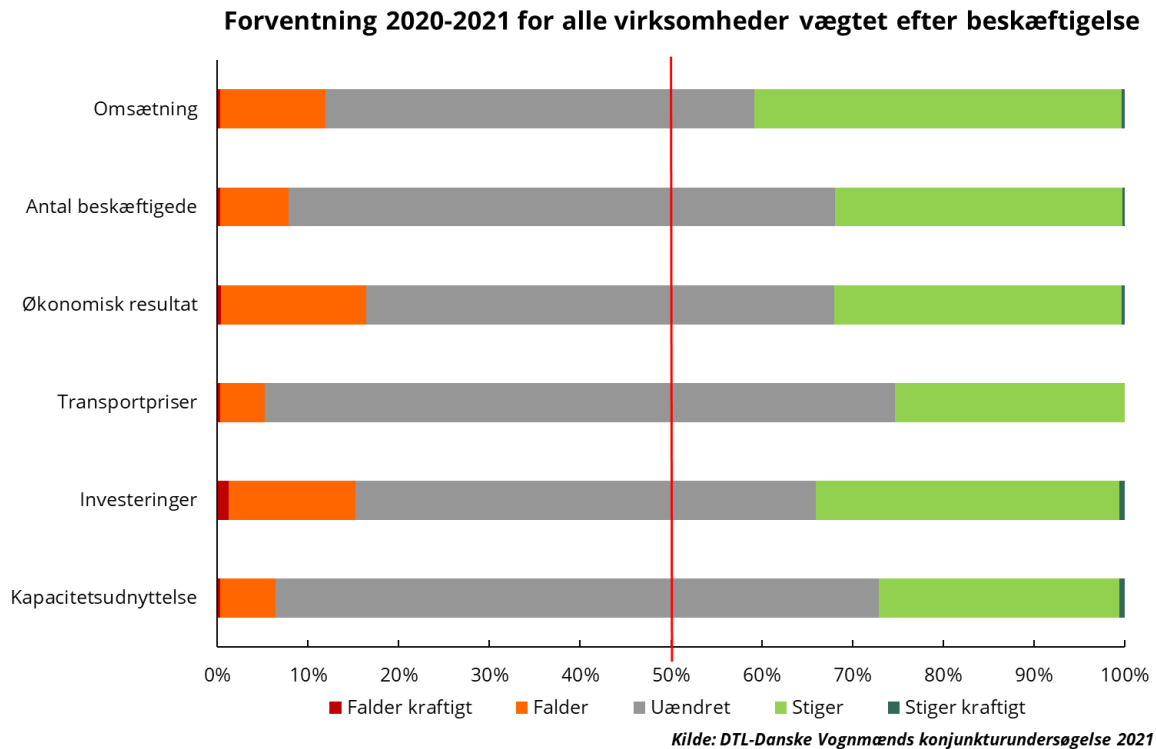
Mest positive udvikling i det forløbne år i omsætningen og indtjeningen

- Oven- og nedenstående figurer viser resultaterne fra virksomhedernes erfarede udvikling i og forventninger til nøgletallene vægtet i forhold til beskæftigelsen i den enkelte virksomhed.¹

- Det interessante er at se på balancen mellem på den ene side *Steget/Stiger* eller *Steget kraftigt/Stiger kraftigt* og på den anden side *Faldet/Falder* eller *Faldet kraftigt/Falder kraftigt*.
- Ovenstående figur viser erfaringen fra 2020, og det overordnede indtryk er, at det har været et godt år, især hvad angår omsætningen og indtjeningen, mens transportpriserne har været svagt faldende.
- Den grønne del af søjlerne i større eller mindre omfang blevet større – og for første gang i lang tid til over 50 pct. for to af nøgletallene, omsætning og indtjening – end på samme tid sidste år, mens de røde omvendt er blevet mindre.
- Eksempelvis har 58 pct. af virksomhederne oplevet en stigende eller kraftigt stigende omsætning, mens 18 pct. har oplevet en faldende eller kraftigt faldende omsætning. Det giver en positiv overvægt på 40 procentpoint.
- Tilsvarende har 53 pct. af virksomhederne oplevet en stigende eller kraftigt stigende indtjening, mens 23 pct. har oplevet en faldende eller kraftigt faldende indtjening. Det giver en positiv overvægt på 30 procentpoint.
- Omvendt har kun 14 pct. oplevet stigende transportpriser, men 15 pct. faldende eller kraftigt faldende priser. Det giver en negativ overvægt på 1 procentpoint.
- Et stort flertal har blot oplevet uændrede og ingen kraftigt stigende transportpriser, og prisfremgangen er bremset op i forhold til de sidste par år.
- Færrest har oplevet faldende investeringer og beskæftigelse. Fremgangen i investeringerne har igen været moderat – omvendt har ingen modsat sidste år oplevet et kraftigt fald i beskæftigelsen.
- Den positive udvikling er sket på trods af en nedgang i dansk økonomi på -2,7 pct. i 2020 pga. Covid-19-krisen² og fortsat usikkerhed efter Brexit, og lastbiltrafikken har været robust og holdt stand i forhold til andre trafiktyper, fx personbiltrafikken, helt frem til ugen før den store genåbning af dansk økonomi d. 21. maj 2021. Se **KONJUNKTUR NYT NR. 2-2021**, som nærmere angiver forklaringerne bag den generelle fremgang.

Størst forventning til omsætningen, beskæftigelsen og transportpriserne i det kommende år

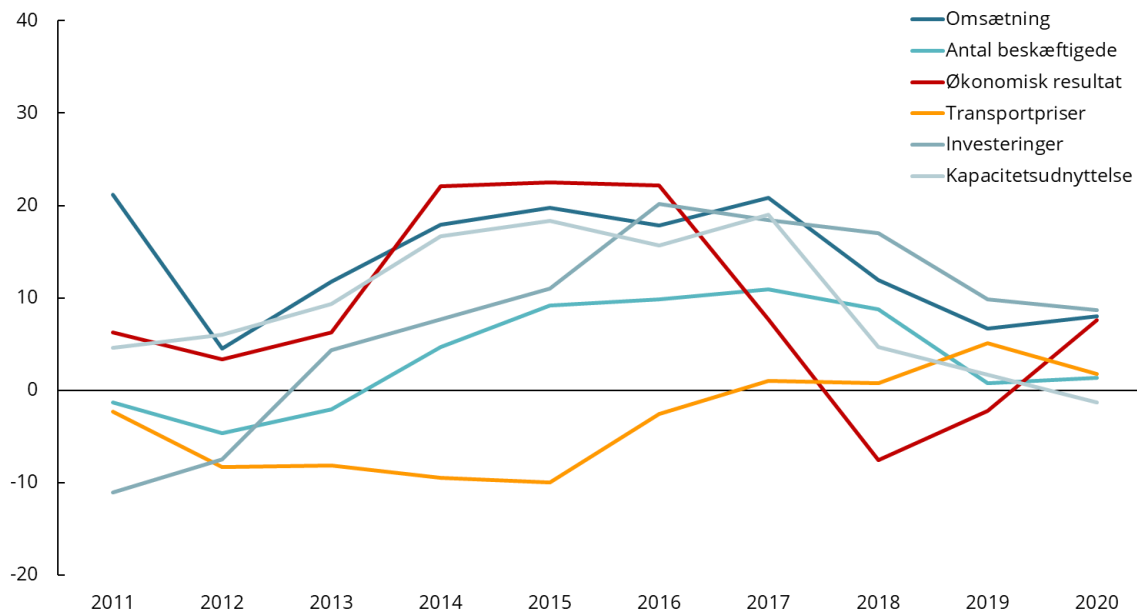
- Ovenstående figur viser, at forventningerne til 2021 er mere moderate, end hvad oplevelsen var i 2020.
- Eksempelvis venter 40 pct. af virksomhederne en stigende eller kraftigt stigende omsætning i det kommende år, mens kun 12 pct. forventer en faldende eller kraftigt faldende omsætning. Det giver en positiv overvægt på 28 procentpoint.
- Omvendt venter 32 pct. en stigende eller kraftigt stigende indtjening, mens 16 pct. venter en faldende eller kraftigt faldende indtjening. Det giver kun giver en overvægt på 16 procentpoint.
- Især beskæftigelsen og transportpriserne er de nøgletal, hvor optimismen er steget mest.
- Der er mest optimisme til omsætningen, beskæftigelsen, kapacitetsudnyttelsen og transportpriserne.
- Noget færre end i 2020 venter faldende transportpriser, selvom der fortsat er et stort flertal, der venter uændrede priser.

Indtjeningen i bedring, men opbremsning i transportpriserne

Vognmandsvirksomhedernes erfarede udvikling i nøgletal:

2011-2020

Uvægtede nettotal

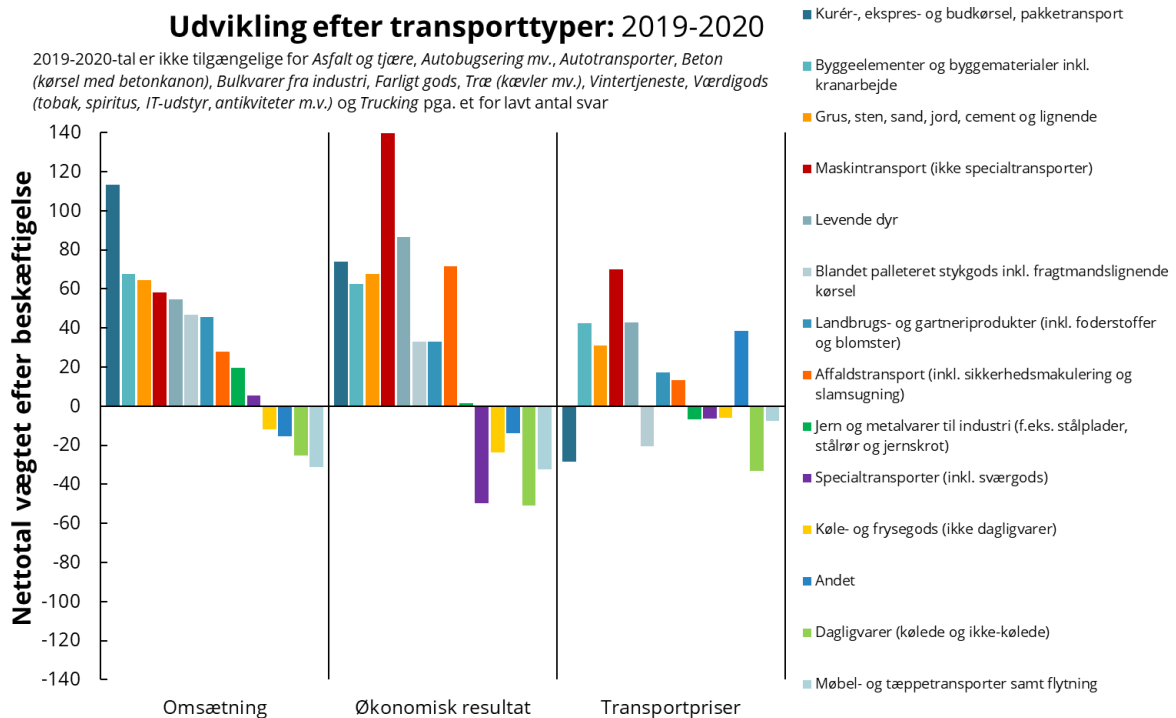
Kilde: DTL-Danske Vognmænds konjunkturundersøgelse 2012-2021

- Nettotallet beskriver, hvordan flertallet af vognmandsvirksomhederne vurderer udviklingen fra år til år.
- Efter en negativ udvikling i indtjeningen i 2018 og 2019 var der igen i 2020 et flertal, som har oplevet fremgang – dog ikke på niveau med fremgangen i 2014-2016.
- Omvendt har nettotallene for både omsætning, investeringer, beskæftigelse og kapacitetsudnyttelse været for nedadgående siden 2017.
- Dvs. at et stadig mindre flertal af vognmandsvirksomheder oplever fremgang, og for udviklingen i kapacitetsudnyttelsen er der endda tale om et lille minus. Altså bortset fra den nok så vigtige indtjening.
- Efter en periode med faldende transportpriser frem til 2017 har et lille flertal af vognmandsvirksomhederne siden oplevet en bedring i transportpriserne, men udviklingen er vendt til en opbremsning i 2020.

Transport af *Dagligvarer, Møbel- og tæppetransporter* og *Køle- og frysegods* har haft den mest entydigt negative udvikling og *Maskintransport* det modsatte fra 2019 til 2020³

Udvikling efter transporttyper: 2019-2020

2019-2020-tal er ikke tilgængelige for *Asfalt og tjære, Autobugsering mv., Autotransporter, Beton (kørsel med betonkanon), Bulkvarer fra industri, Farligt gods, Træ (kævler mv.), Vintertjeneste, Værdigods (tobak, spiritus, IT-udstyr, antikviteter m.v.) og Trucking* pga. et for lavt antal svar

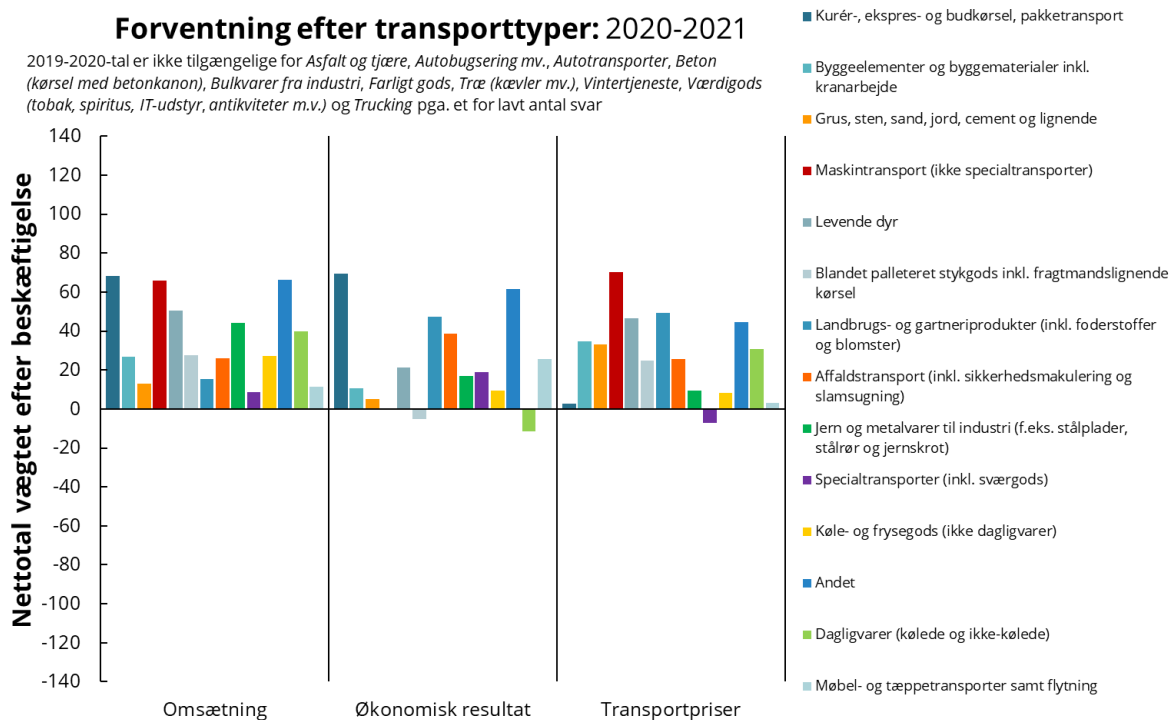
Kilde: DTL-Danske Vognmænds konjunkturundersøgelse 2021

- Ovenstående figur viser transporttypernes erfaringer i tre af de seks nøgletal ud fra skalaen for nettotalene, som er beskrevet nærmere bagest i note 1.
- Udviklingen var i 2020 mest positiv i omsætningen for de fleste transporttyper vægtet efter deres beskæftigelse, hvor 10 ud af 14 transporttyper i større eller mindre grad oplevede fremgang.
- *Dagligvarer, Møbel- og tæppetransporter* og *Køle- og frysegods* havde som de eneste entydigt negative nettotal i 2020, mens *Specialtransporter* havde en meget negativ oplevelse i indtjeningen.
- Til trods for gode positive oplevelser i omsætningen og indtjeningen havde *Kurértransport m.v.* og *Blandet palleteret stykgods* de næst- og tredje mest negative oplevelser i transportpriserne, så selvom de oplevede fremgang i omsætning og indtjening, kunne de ikke hæve priserne pga. en meget hård konkurrence.
- Især *Maskintransport, Byggeelementer m.v., Grus, sten m.v., Levende dyr, Landbrugs- og gartneriprodukter m.v.* og *Affaldstransport* havde omvendt alle i større eller mindre grad entydigt positive oplevelser i nøgletallene.

Mere optimisme i *Andet, Dagligvarer og Møbel- og tæppetransporter*, mindre i især *Maskintransport, Byggeelementer m.v. og Grus, sten m.v.* for det kommende år⁴

Forventning efter transporttyper: 2020-2021

2019-2020-tal er ikke tilgængelige for *Asfalt og tjære, Autobugsering mv., Autotransporter, Beton (kørsel med betonkanon), Bulkvarer fra industri, Farligt gods, Træ (kævlér mv.), Vintertjeneste, Værdigods (tobak, spiritus, IT-udstyr, antikviteter mv.) og Trucking* pga. et for lavt antal svar

Kilde: DTL-Danske Vognmænds konjunkturundersøgelse 2021

- Ovenstående figur viser transporttypernes forventninger i tre af de seks nøgletal ud fra skalaen for nettotallene, som er beskrevet nærmere bagest i note 1.
- Forventningerne til omsætningen i 2021 er i større eller mindre grad entydigt positive for alle transporttyper. Dog har halvdelen af transporttyperne mere afdæmpede forventninger hertil end i 2020, især *Grus, sten m.v., Byggeelementer m.v. og Kurértransport m.v., Landbrugs- og gartneriprodukter og Blandet palleteret stykgods*.
- Omvendt bliver især *Andet, Dagligvarer, Møbel- og tæppetransporter, Køle- og frysegods og Jern- og metalvarer* mere optimistiske, hvad angår omsætningen.
- Forventningerne til både indtjeningen og især transportpriserne er mere positive end i 2020.
- Dog er særligt forventningerne til indtjeningen afdæmpet positive i forhold til 2020, hvor især *Maskintransport, Levende dyr, Grus, sten m.v., Byggeelementer m.v., Blandet palleteret stykgods og Affaldstransport* bliver mindre og især *Andet, Specialtransporter og Møbel- og tæppetransporter* mere optimistiske.
- *Byggeelementer m.v. og Specialtransporter* er de eneste, som bliver mere pessimistiske, mens især *Dagligvarer, Blandet palleteret stykgods, Landbrugs- og gartneriprodukter og Kurértransport m.v.* bliver mere optimistiske, hvad angår transportpriserne i 2021 i forhold til i 2020.

- *Dagligvarer, Specialtransporter og Blandet palleteret stykgods* har som de eneste et negativt netttotal i ét nøgletal, mens *Møbel- og tæppetransporter* og *Køle- og frysegods* modsat i 2020 nu i lighed med flertallet også har entydigt positive netttotal.

Noter

¹ De fem svarmuligheder for hhv. udvikling i og forventninger til nøgletallene - *Faldet/Falder kraftigt, Faldet/Falder, Uændret, Steget/Stiger og Steget/Stiger kraftigt* - er regnet sammen til et netttotal, der desuden er vægtet efter den enkelte virksomheds beskæftigelse. Hvis netttotallet er negativt, er der en overvægt af virksomheder, der har svaret negativt eller meget negativt. Tilsvarende ved et positivt netttotal er der en overvægt af virksomheder, der har svaret positivt eller meget positivt. Da der benyttes en skala fra meget negativt til meget positivt (-2,-1,0,1,2), kan netttotallet ikke være over 200 og ikke under -200. Disse yderpunkter ville kun opstå, hvis alle samtidigt svarede enten meget positivt eller meget negativt.

Netttotalene er vægtet efter beskæftigelse, hvilket vil sige, at svar fra store virksomheder vægter mere end svar fra mindre virksomheder. Det bemærkes, at der er sat en begrænsning for den enkelte virksomheds påvirkning af netttotallet, idet virksomheder med mere end 200 beskæftigede bliver indregnet i netttotallet som havende 200 beskæftigede.

Bemærk, at datagrundlaget har været for lille til at analysere nærmere på tre af transporttyperne. Det er *Vintertjeneste, Værdigods (tobak, spiritus, IT-udstyr, antikviteter m.v.)* og *Andet*. Bemærk også, at der kun er medtaget transporttyper, hvor virksomheden har angivet, at transporttypen udgør mindst 25 pct. af omsætningen.

² Danmarks Statistik: *Nyt fra Danmarks Statistik: "Nationalregnskab 2020 marts-version"* - <https://www.dst.dk/nytpdf/31844>,

³ Der ses alene på transporttyper med mindst 50 beskæftigede. Bemærk, at målingen er foretaget under den omfattende 2. nedlukning af store dele af dansk økonomi før genåbningen d. 21. maj 2021.

⁴ Se note 3.

Yderligere oplysninger

DTL Konjunktur Nyt udarbejdes af DTLs erhvervspolitiske afdeling, Grønningen 17, mezz., 1270 København K. Kontakt økonom Morten Pernø, tlf.: +45 22 76 86 02, e-mail: mpe@dtl.eu eller underdirektør, erhvervspolitisk chef, Ove Holm, tlf.: +45 23 44 29 09, e-mail: oho@dtl.eu for yderligere oplysninger.

Artiklen er baseret på resultatet af DTLs medlemmers besvarelse af DTLs konjunkturundersøgelse af vognmandserhvervet i Danmark 2021, hvis data er indsamlet i perioden 2.-23. marts 2021, dvs. i ugerne op til den første aftale om genåbningen af dansk økonomi efter den omfattende 2. nedlukning i december 2020. Spørgeskemaet blev udsendt til 1.502 af DTLs medlemsvirksomheder. 462 virksomheder har besvaret undersøgelsen, hvilket giver en svarprocent på 30,8.